

Przedawnienie zobowiązań podatkowych

Przedawnienie zobowiązania podatkowego to sytuacja, w której organ podatkowy, na skutek upływu oznaczonego czasu, nie może dochodzić zapłaty podatku. Przepisy Ordynacji podatkowej wskazują, kiedy zobowiązanie podatkowe ulega przedawnieniu.

Zobowiązania podatkowe powstające z mocy decyzji

W przypadku zobowiązań podatkowych **powstających na mocy decyzji administracyjnej**, zobowiązanie w ogóle nie powstanie, jeżeli decyzja ustalająca to zobowiązanie została doręczona **po upływie 3 lat**, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Jednak, jeżeli podatnik:

- 1) nie złożył deklaracji w terminie przewidzianym w przepisach prawa podatkowego,
- 2) w złożonej deklaracji nie ujawnił wszystkich danych niezbędnych do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego,

zobowiązanie podatkowe nie powstaje, pod warunkiem że decyzja ustalająca wysokość tego zobowiązania została doręczona po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy.

Zobowiązania podatkowe powstające z mocy prawa

Zobowiązanie podatkowe powstające z mocy prawa (np. w podatku dochodowym od osób fizycznych) przedawnia się z **upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku**. Bieg terminu przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu:

- od dnia wydania decyzji, o udzieleniu ulgi w spłacie zobowiązania, do dnia terminu płatności odroczonego podatku lub zaległości podatkowej, ostatniej raty podatku lub ostatniej raty zaległości podatkowej;
- od dnia wejścia w życie rozporządzenia w sprawie przedłużenia terminu płatności podatku, wydanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, do dnia upływu przedłużonego terminu.

Uwaga: *Bieg terminu przedawnienia przerywa ogłoszenie upadłości. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu uprawomocnienia się postanowienia o ukończeniu postępowania upadłościowego.*

Bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek **zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony**. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu, w którym zastosowano środek egzekucyjny.

Zawieszenie biegu przedawnienia

Bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego **nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu**, z dniem:

- 1) wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym podatnik został zawiadomiony, jeżeli podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia wiąże się z niewykonaniem tego zobowiązania;
- 2) wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję dotyczącą tego zobowiązania;
- 3) wniesienia żądania ustalenia przez sąd powszechny istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa;
- 4) doręczenia postanowienia o przyjęciu zabezpieczenia, o którym mowa w art. 33d § 2 lub doręczenia zarządzenia zabezpieczenia w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- 5) doręczenia zawiadomienia o przystąpieniu do zabezpieczenia w przypadkach określonych w art. 32a § 3 i art. 35 § 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015 ze zm.).

Bieg terminu przedawnienia **rozpoczyna się, a po zawieszeniu biegnie dalej**, od dnia następującego po dniu:

- 1) prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe;
- 2) doręczenia organowi podatkowemu odpisu orzeczenia sądu administracyjnego, ze stwierdzeniem jego prawomocności;
- 3) uprawomocnienia się orzeczenia sądu powszechnego w sprawie ustalenia istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa;
- 4) wygaśnięcia decyzji o zabezpieczeniu;
- 5) zakończenia postępowania zabezpieczającego w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W przypadku wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie skarbowe organ podatkowy właściwy w sprawie zobowiązania podatkowego, z którego niewykonaniem wiąże się podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, zawiadamia podatnika o nierozpoczęciu lub zawieszeniu biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, najpóźniej z upływem terminu przedawnienia oraz o rozpoczęciu lub dalszym biegu terminu przedawnienia po upływie okresu zawieszenia.

Uwaga: Nie ulegają przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką lub zastawem skarbowym, jednakże po upływie terminu przedawnienia zobowiązania te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu.

Umowy międzynarodowe

Bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu, jeżeli możliwość ustalenia lub określenia zobowiązania podatkowego wynika z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Polska, a ustalenie lub określenie przez organ podatkowy wysokości tego zobowiązania uzależnione jest od uzyskania odpowiednich informacji od organów innego państwa.

Zawieszenie terminu przedawnienia następuje:

- od dnia wystąpienia przez organ podatkowy z wnioskiem o informacje do organu innego państwa
- do dnia uzyskania przez organ podatkowy żądanej informacji

- jednak nie dłużej niż przez okres 3 lat.

Uwaga: Zawieszenie terminu przedawnienia może następować wielokrotnie; w takich przypadkach okres łącznego zawieszenia terminu przedawnienia nie może przekraczać 3 lat.